

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 419/2013-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. septembra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť R. K., N., t. č. vo väzbe, zastúpeného advokátom JUDr. J. I., Š., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupmi a rozsudkami Okresného súdu Dolný Kubín z 28. októbra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 9 T/117/2010, Krajského súdu v Žiline z 27. marca 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To/8/2012 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo/3/2013 a jeho uznesením z 26. februára 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť R. K. o d m i e t a ako podanú oneskorene.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júla 2013 doručená sťažnosť R. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupmi a rozsudkami Okresného súdu Dolný Kubín (ďalej len „okresný súd“) z 28. októbra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 9 T/117/2010, Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) z 27. marca 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To/8/2012 a postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo/3/2013 a jeho uznesením z 26. februára 2013 (ďalej aj „namietané postupy a rozsudky okresného súdu a krajského súdu a postup a uznesenie najvyššieho súdu“). Sťažnosť bola doplnená na základe výzvy ústavného súdu 16. júla 2013.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ ako obžalovaný bol rozsudkom okresného súdu sp. zn. 9 T/117/2010 z 28. októbra 2011 uznaný za vinného „z trestného činu ublíženia na zdraví... neoprávneného používania cudzieho motorového vozidla..., neposkytnutia pomoci..., ohrozenia pod vplyvom návykovej látky... a z trestného činu násilia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi...“ podľa Trestného zákona účinného do 31. decembra 2005.

Sťažovateľ podal proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 9 T/117/2010 z 28. októbra 2011 odvolanie.

Krajský súd rozsudkom z 27. marca 2012 sp. zn. 2 To/8/2012 odvolaním sťažovateľa napadnutý rozsudok okresného súdu podľa Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný poriadok“) zrušil, avšak zároveň sťažovateľa uznal „vinným v celom rozsahu“ a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere osem rokov a zákaz činnosti vedenia motorových vozidiel na desať rokov.

Sťažovateľ podal proti rozsudku krajského súdu mimoriadny opravný prostriedok – dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd tak, že ho odmietol.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem podrobnej citácie právnych predpisov a judikatúry ústavného súdu (na s. 3 až s.11) uviedol: „V mojom prípade došlo ku skutkom ešte dňa 21. a 22. 06. 2003. Vec bola právoplatne skončená až 27. 03. 2013...

... Mám za to, že namietané porušenie mojich práv spočíva v tom, že súdy nesprávne vyhodnotili dôkazy, nesprávne zistili skutkový stav a nesprávne rozhodli.“

Sťažovateľ navrhuje ústavnému súdu vydať tento nález:

„Okresný súd v Dolnom Kubíne v dôsledku svojej procesnej nečinnosti v konaní vedenom pod čís. 9 T/117/2010 porušil základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované čl. 48 odsek 2 Ústavy SR.

Okresný súd v Dolnom Kubíne v konaní vedenom pod čís. 9 T/117/2010 a svojim rozsudkom zo dňa 28. 10. 2011 porušil základné právo sťažovateľa R. K. na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 odsek 1, 2 Dohovoru... a čl. 46 odsek 1 Ústavy SR.

Krajský súd v Žiline v konaní vedenom pod čís. 2 To/8/2012 a svojim rozsudkom zo dňa 27. 03. 2012 porušil základné právo sťažovateľa R. K. na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 odsek 1, 2 Dohovoru... a čl. 46 odsek 1 Ústavy SR.

Najvyšší súd SR v konaní vedenom pod čís. 2 Tdo/3/2013 a svojim rozhodnutím zo dňa 26. 02. 2013 porušil základné právo sťažovateľa R. K. na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 odsek 1, 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 odsek 1 Ústavy SR.

Ústavný súd v súlade s ustanovením čl. 127 odsek 2 Ústavy SR zrušuje napadnuté rozhodnutia všeobecných súdov a to rozhodnutie Okresného súdu v Dolnom Kubíne čís. 9 T/117/2010 zo dňa 28. 10. 2011, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline čís. 2 To/8/2012 zo dňa 27. 03. 2012 a vec vracia Okresnému súdu v Dolnom Kubíne na ďalšie konanie.

Okresný súd v Dolnom Kubíne je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania -právneho zastupovania na účet jeho právneho zástupcu JUDr. J. I...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ v petite sťažnosti označil námietku porušenia označených základných práv zaručených ústavou a práva zaručeného dohovorom vo vzťahu k namietaným postupom a rozsudkom okresného súdu, krajského súdu a postupom a uznesením najvyššieho súdu.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Pri právoplatnom rozhodnutí vydanom v trestnom konaní je pre začiatok plynutia lehoty dvoch mesiacov podľa ustanovení zákona o ústavnom súde rozhodujúci moment náležitého oznámenia rozhodnutia sťažovateľovi,

ktorým je buď vyhlásenie rozhodnutia v prítomnosti sťažovateľa, alebo doručenie rovnopisu rozhodnutia (napr. III. ÚS 186/02, III. ÚS 90/03, IV. ÚS 287/09).

Nedodržanie uvedenej lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť, pretože to kogentné ustanovenie § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde neumožňuje (III. ÚS 254/2013, III. ÚS 269/2013).

1. K namietanému postupu a rozsudkom okresného súdu a krajského súdu

Ústavný súd zistil, že sťažnosť sťažovateľa bola doručená ústavnému súdu 2. júla 2013 (podaná na poštovú prepravu 1. júla 2013) a namietaný rozsudok krajského súdu z 27. marca 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 To/8/2012, ktorý preskúmaval namietaný postup a rozsudok okresného súdu z 28. októbra 2011 v konaní vedenom pod sp. zn. 9 T/117/2010 nadobudol právoplatnosť ešte 27. marca 2012. V tento deň bolo rozhodnutie krajského súdu aj oznámené sťažovateľovi na verejnom zasadnutí a rovnopis tohto rozhodnutia mu bol doručený ešte v roku 2012, keďže proti nemu podal sťažovateľ dovolanie 22. októbra 2012 na najvyššom súde, čím mu nepochybne uplynula zákonná lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde (t. j. dva mesiace) na podanie sťažnosti ústavnému súdu vo vzťahu k postupu a rozsudkom okresného súdu a krajského súdu (obdobne napr. III. ÚS 90/03 a III. ÚS 340/07).

2. K namietanému postupu a uzneseniu najvyššieho súdu

Sťažovateľ v sťažnosti tiež namietal porušenie svojich označených základných práv podľa ústavy a dohovoru postupom a uznesením najvyššieho súdu z 26. februára 2013 v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Tdo/3/2013 a splnenie zákonnej lehoty na podanie svojej sťažnosti vo vzťahu k najvyššiemu súdu odvíjal od doručenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu, t. j. 10. mája 2013.

Ústavný súd však zo spisu okresného súdu zistil, že sťažovateľ (podľa doručenky) namietané rozhodnutie najvyššieho súdu prevzal osobne už 2. apríla 2013.

V rámci svojej judikatúry (napr. III. ÚS 90/03, III. ÚS 188/03, III. ÚS 81/06) ústavný súd viackrát vyslovil, že pri právoplatnom rozhodnutí podľa Trestného poriadku, ktoré sa sťažovateľovi v odpise doručuje a ktorým mali byť porušené jeho základné práva alebo slobody, je pre začiatok plynutia lehoty dvoch mesiacov podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde rozhodujúce doručenie odpisu tohto rozhodnutia sťažovateľovi, a nie jeho právnenému zástupcovi (pozri tiež IV. ÚS 122/2012, III. ÚS 251/2011, III. ÚS 238/2011).

Keďže sťažovateľ nepodal sťažnosť v zákonnej lehote nielen proti postupu a rozsudkom okresného súdu a krajského súdu, ale ani vo vzťahu k najvyššiemu súdu, ústavný súd jeho sťažnosť odmietol ako podanú oneskorene v zmysle ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nad rámec k tomu ústavný súd poznamenáva, že oneskorenosť podania sťažnosti je základnou a neodstrániteľnou prekážkou konania, a ústavný súd už nepovažoval za dôvodné v rámci predbežného prerokovania sťažnosti skúmať existenciu ďalších možných dôvodov brániacich prijatiu sťažnosti na ďalšie konanie vyplývajúcich z ustanovenia § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (napr. pre zjavnú neopodstatnenosť), čo sa týka namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom okresného súdu, pretože sťažnosť bola podaná ústavnému súdu dávno po právoplatnom skončení konania na okresnom súde, t. j. v čase, keď porušenie označených práv na okresnom súde už netrvalo a keď konanie o jeho sťažnosti pred ústavným súdom nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obdobne aj k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (*mutatis mutandis* I. ÚS 6/03, I. ÚS 218/07).

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa preto ostatnými návrhmi sťažovateľa vo veci ďalej nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2013